

Faiparos–erdész találkozó

Az elmúlt év novemberében a Zalaerdő Rt. adott otthont a hagyományos összeövetelnek. (A terephez szokott erdészek valamit érezhettek az időjárásváltozásból, mert sajnos alig voltunk néhányan.) A találkozó a nagykanizsai házasságkötő teremben kezdődött. Káldy József elnök meg is jegyezte, hogy reméli, ez a szakmai kézfogó a sikeres házasságkötések sorában említhető még hosszú ideig.

Feiszt Ottó, a Zalaerdő Rt. vezérigazgatója köszöntötte a házigazdák nevében a megjelenteket, majd *Horváth Tibor* FATE-elnök és *Káldy József* OEE-elnök ismertették a két ágazat helyzetét és az egyesületek lehetőségeit.

Horváth Ferenc főmérnök a zalai erdőgazdálkodásról tartott vetített képes előadást, melynek keretében kiemelten szólt a híres zalai bükkösökről.

„A Zalaerdő Rt. közel 52 000 ha erdőterületéből 10 800 ha a bükk területaránya, melyen közel 5 millió m³ a fajaj élőfakészlete. A terület 21%-án tehát a teljes élőfakészlet 28%-a található. Bükköseink többsége a Göcseji bükk-tájban tenyészik, ami hazánkban a fajaj földrajzi optimuma. Ezt bizonyítja, hogy az országban egyedül itt haladja meg a bükkösök átlagos hektáronkénti fatérfogata véghasználati korban a 700 m³-t.

A fakitermelési munkákat 1999 közepétől kizárólag vállalkozókkal végeztetjük. A megfelelő termelőeszközök (nagy értékű gépek) használatának érdekében a vállalkozókat kedvezményes kölcsönökkel és egyéb konstrukciókkal (bérlet, üzemeltetésbe adás) segítjük. Új gép vásárlása esetén azt vál-

lalkozói formában működtetjük, ezzel mentesítve a vállalkozót a nagyobb beruházások terheitől.

Évente 100–110 000 nettó m³ bükköt termelünk ki, melyből:

véghasználat 85–90 000 nettó m³
 növedékfokozó gy. 15–17 000 nettó m³
 törzskiválasztó gy. cca. 3000 nettó m³

Az évente kitermelt nettó bükkfatömeg-választék összetétele tehát nagyvonalakban az alábbiak szerint alakul:

késelési rönk	3%
hámozási rönk	12%
fűrészrönk	24%
fűrészrönk álgesztes	10%
rövid iparifa	6%
sarangolt iparifa	27%
tűzifa	15%
ágfá	3%

A késelési rönkként számbavett választék nagy része hazai feldolgozásra ke-

rül (BFM), mintegy ötöde exportpiacon kerül értékesítésre. Összes bükk-rönk-exportunk 1998-ban 2900 m³ volt, melyből 1500 m³ fűrészrönk, 1350 m³ hámozási rönk és csak 60 m³ a késelési rönk.

A hazai bükk-rönk piacon legnagyobb vevőink a saját kft.-ink, illetve az OVI ZALA Bt., emellett néhány régi vevővel is dolgozunk, de jellemzően csak a feldolgozás céljára vásárlókkal kötünk szerződést, e termékcsoportnál a kereskedő cégeket nem látjuk szívesen (nincs is rájuk szükségünk).”

Kurusa László, a Zala Bútorgyár Rt. elnöke a bükk bútortipari felhasználásáról tartott előadást. Ő is kiemelte, hogy nem mindig etikus a piac.

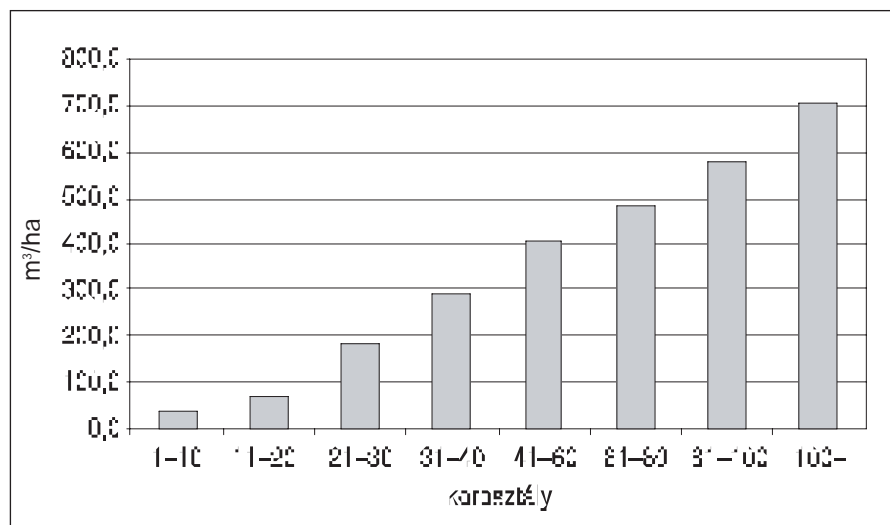
Néhány érdekes adat a bükkről:
 száraz helyen 200–500
 tető alatt 20–80
 víz alatt 40–120
 talajban 2–5 évig tartható.

Az élőnedves fa 8200–12 700 kg/m³, az abszolút száraz fa 4900–8800 kg/m³, míg a frissen döntött fa 4–500 liter vizet tartalmaz.

A hajdan csak hamuzsírnak használt alapanyag mára keresett fehér áru lett a bútortiparban. Kiválóan hajlítható, majdhogynem csomót lehet rá kötni.

Szegény Tibanyi Gyula és csapata sem gondolta volna, hogy a másnapi terapi bemutató helyett fejvesztett menekülés lesz a „fehér halál” elől. A hóvihár egyik pillanatról a másikra zúdult le a térségre. E sorok írójának felrémlt egy hasonló meteorológiai helyzet, mely vagy húsz évvel ezelőtt boldogította a környék lakóit. Most is Pécs felé igyekeztem, az éppenhogy szállingózó hó-

Bükk hektáronkénti fatérfogata korosztályonként

esésben, de Iharosberénynél már hóláncot kellett kötnöm. Eközben közölt velem egy autóstárs, hogy ő már nem tudott Nagykanizsára menni, mert egy kamion keresztülfordult a város előtti kapaszkodón. Nem mertem kockáztatni Böhönye felé, nehogy hasonló eset akadályozzon. Inkább a kaszói erdőn keresztülvezető erdészeti úton haladtam lépésben Nagyatád felé. Útközben azon morfondíroztam, hogy milyen nagyszerű ez az erdészszakma, hiszen csak Pécs felé, Kaszón az erdőgazdaság, Somogyzobon *Horváth Vali* évfolyamtárs, Lábodon *Horváth Józsa* erdészvezető, Csokonyavisontán *Pápa Miska* erdész, Barcon *Palaczki Józsa* vagy *Szamonek Zoli*, Szigetváron *Kovács László* csemetetermelő segítségére számíthatnék, ha baj érne.

De nem ért baj, mert megérkeztem Pécsre. Ha csak azt nem vesszük bajnak, hogy Amundsen hamarabb ért a Déli-sarkra, mint én Pécsre, mert a százharminc kilométert röpké hét óra alatt tettem meg. Ám, mint később kiderült, így is szerencsém volt egyes faiparos kollégákhoz képest, akik elakadtak a hirtelen jött télben, s csak napok múlva tudtak visszamenni kiánsni a járgányt. (Rádásul először tévedésből egy idegen autót szabadítottak meg a hópaplantól.)

Szóval, emlékezetes volt ez a találkozó.

Pápai Gábor

Miért éppen Fejér megye?!...

A Kossuth Rádió 1999. november 23-án többször is bemondotta az időjárás-bejelentés során, hogy:

„...Dunántúlon az utak járhatók, kivétel Fejér megye, ahol nemcsak a mellékutakon, hanem még a főutakon is számos hóakadály akadályozza az utak forgalmát...”

Fejér megye – és az átutazó – lakoságnak ez a tény óriási akadályt és kárt jelentett...

A biológijával, természet- és környezetvédelemmel foglalkozó szakemberben azonnal felmerül a kérdés:

...Vajon mi az oka, hogy Dunántúlon „pont Fejér megyében” – az országgrészben egyedül ott – vált november 23-án járhatatlanná a közlekedés?!...

Ha az ember utána néz az egyes dunántúli megyék erdőszültségeinek, a rendelkezésre álló kimutatásokból az alábbiakat állapíthatja meg:

Megye	Erdőszültségi %
Baranya	14
Fejér	6
Győr	13
Komárom	32
Somogy	20
Tolna	7
Vas	22
Veszprém	24
Zala	25

Nem kell ahhoz szakembernek lenni – sem statisztikusnak vagy kiváló matematikusnak –, hogy az ember átlássa: nem véletlen, hogy éppen Fejér megyében van a legtöbb hókár: hiszen a szél hőszállítását nem képes a csekély erdőszültség megakadályozni...

Ha pedig megnézzük a fásítások területesszázalékát, a dunántúli adatok a következők:

Megye	A fásítás területi %-a
Baranya	1,2
Fejér	0,2
Győr	0,5
Komárom	0,5
Somogy	2,2
Tolna	0,7
Vas	0,4
Veszprém	0,6
Zala	0,4

Tehát Fejér megyének a fásításban történt lemaradottsága ismét feltűnően alacsony, s ez jellemző is egyben...

Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy ahol kevés az erdő és kevés a fásítás – tehát ahol a fahiány szükségzerűen nagy –, ott a privatizációt követő erdőkárról és az út menti fásítások

feketekitermelése is nagyobb mértékben jelentkezik.

Ezek a károk ugyanakkor nem „magukban” jelentkezik, hanem következményekkel is járnak, amint ezt a hókárak is mutatják.

Sajnos a következő napokban már több magyar megyében is keletkezett hóakadály: hiszen az időjárás helyzet tovább romlott hazánkban, s egyben bizonyította azt is, hogy a természettel való visszaélés nemcsak Fejér megyei, hanem országos kárt és veszélyt is jelent.

Mindez nemcsak erdőgazdasági ügy és feladatot jelent, hanem összetársadalmi is.

Közismertek már – mert évről-évre veszélyeztetettek – a hófűvások útszakaszok.

Ezeken a helyeken – olykor időben, olykor késve – kirajuk a hóvédő sövényeket, hogy tavasszal ismét lebontsuk és elszállítsuk azokat. Ez természetesen évről-évre jelentős feladatot és költséget jelent.

Érdemes lenne mérlegelni: vajon nem lenne-e olcsóbb és gazdaságosabb ezeken a veszélyeztetett helyeken a hóvédő erdőszávok szakszerű létesítése, annál is inkább, mert azoknak a hófűvások elleni védekezés mellett még számos előnyét élvezhetjük (madár- és vadvédelem, esztétikum, szél- és párolgáscsökkentés, fatömegnyerés stb.).

Mikor jövünk rá – társadalmilag és országosan –, hogy nemcsak beszélni kell a károkról, hanem tervszerű megelőzéssel tenni is kell ellenük valamit?

Hiszen a megelőzés mindig olcsóbb és hatékonyabb, mint a bajok és károk utólagos rendezése...

Hajdú István